

Armahdetut pölkkyt

Reima Luotonen

REIMA LUOTONEN

ARMAHDETUT PÖLKKYPÄÄT

© 2019 Reima Luotonen

Kustantaja: BoD Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD Books on Demand, Norderstedt, Saksa

Ulkoasu: Elina Sukuvaara, Kronogra Tmi

Kansikuva: Maarit Luotonen

Toimitus: Itävä Oy

ISBN: 978-952-801-897-1

PROLOGI

Pölkky sijaitsi satojen kaltaistensa seassa. Oli paksuja oli ohuita mutta kaikki kuitenkin toistensa näköisiä.

Jos kirvestä ei ollut iskettynä tähän tiettyyn, jo kuppimaista muotoaan hakevaan pölkynpäähän olisi sekin jäänyt ilman erityishuomiota. Kun irrotti siihen tiukasti istuvan kirveen, se muistutti jälleen kaikkia ympärillään olevia vailla yksilöllisiä tuntomerkkejä. Siinä pölkky kuitenkin pysyi ja oli valittu paikalleen aluspölkyn tärkeään tehtävää suorittamaan kuka milloinkin kirveenvartta heilutteli.

Toisinaan kuitenkin löytyi joku poikkeava ja jotenkin vinoon kasvanut, joka oli eksynyt väärään läjään.

Liian teräväpäinen ei myöskään soveltunut tasapainoilemaan aluspölkylle. Niinpä yhteiskunnan käyttöön kelpasi ainoastaan helposti mukautuvat yksilöt. Sopeutumattomat siirrettiin erikoishoitoon monenlaisin osoitelapuin varustettuina. Lapsia sijoitettiin orpokoteihin, kasvatuslaitoksiin, mielisairaalaan, jopa vankiloihin. Heistä pyrittiin huolehtimaan lain ja asetusten sallimin keinoin varsinkin kun huostaanotosta katsottiin olevan etua yhteiskunnassa vallitsevalle kurille ja järjestykselle.

Toimenpiteitä vauhdittamaan laadittiin Suomessa sijaishuoltoa tukeva huostaanottolaki v. 1937.

Tämä alkujaankin epäkohtia sisältävä lastensuojelulaki oli voimassa yli neljäkymmenen vuoden ajan.

Joitakin sivistyneitä ja humanisia käytäntömalleja oli tosin katsottu jo aiemmin aiheelliseksi suositella muutamille yhteiskuntamuodoille kansainvälisten mittapuiden mukaisesti.

Muun muassa lasten oikeuksien puolesta oli julistanut kymmenien vuosien

saatossa Geneve, YK, UNICEF, monien muiden järjestöjen tavoin. Valtiot allekirjoittivat sopimuksia, jotka eivät kuitenkaan edellyttäneet välitöntä vahvistusta lakimuutoksineen. Siirtymäkausia ei tarkemmin määritely.

YK sai vuonna 1989 päätökseen sopimuksensa valmistelun koskien Lapsen Oikeutta. Julistus alkoi edistää lapsiystävällisempää ajattelua monissa maissa, Suomessakin. Yksityiskohtaisemman ja juridisesti sitovan sopimuksen Suomi on ratifioinut vasta vuosikausia myöhemmin 90-luvun puolella.

Vasta 20.11.2016 maamme valtiovalta esitti sosiaali- ja terveysministerinsä välityksellä julkisen anteeksipyyntönsä lastensuojelun uhreilta. Ainutlaatuista toimenpidettä edelsi virallinen tutkimus, joka koski 299 kpl kaltoin kohdeltua henkilöä. Taas kerran vietettiin kansainvälistä Lapsen Oikeuden Päivää.

Olen kenties edellä mainitun lastensuojelulain kolmassadas uhri. Tosin tarkkaa järjestyslukua en tiedä, mutta lukemattomia huostaan otettuja oli ollut ennen minua ja lukemattomia vielä jälkeeni. Kokemusten määrää ja varsinkaan lasten kokemisen laatua tuskin mikään tutkimus pystyisi tarkoin määrittelemään.

Lisäksi on vielä läheisten kokema ahdistus, joka käsittänee valtaisan joukon ”tuntemattomia asiantuntijoita”. Niinpä tämä oma tarinani lapsen oikeudesta onkin vain pienen pieni palanen suuresta kokonaisuudesta.

Mutta jos tämä henkilökohtainen selontekoni olisi vähääkään vähempi kuin mitä tuon tutkimustyön pohjalta tehty ja julkisena anteeksipyyntönä esitetty oli, niin arvattavasti paljon vähemmän olisin turhautunut palautetta omalta puoleltani antamassa. Todennäköisesti samoin olisi myös muiden uhrien, lähimmäisten ja joidenkin viranomaistenkin taholta todettavissa, sillä tuskin ohut ja pintapuolinen anteeksipyyntö sanottavastikaan auttaisi unohtamaan näitä ”omiin lapsiin” kohdistuneita rikkomuksia.

Luojalle kuitenkin kiitos, että tavallaan tyhjiin raukesi tämänkertainenkin hyvä yritys unohtaa menneisyys.

Luojalle kiitos siitakin, että todennäköisesti monikin uskaltautuu nyt omalla kohdallaan arvioimaan ja mietiskelemään tätä Suomen valtion ministerin kautta julkaistua lausumaa.

Ministeriä, valtiovaltaa ja muitakin ”syyllisiä” voi siis vilpittömästi kiittää, kun rohkaistuivat astumaan esille julkisuuteen, vaikka melko vaatimattomista taustatiedoistaan piittaamattakin. Nöyrä ja sovitteleva asenne sellaisenaan, uskoakseni, positiivisena eleenä vastaan otetaan. Kaikenkattava asiantuntemus kukaties olisi-kin pilannut koko homman. Nyt joidenkin ”Omalle Lapselle” jäänee kyseltävää. Sama sääntö koskee tätä omakohtaistakin kokemista.

Näinpä kertomuksessani esiintyvät ehdottomuudet ja totuuksien sanelemiset ovat olleet välttämättömiä välineitä ainoastaan oman henkilökohtaisen totuuteni löytämiseksi, jolle myös anteeksiantamukseni on voinut rakentua. Sen kaltaiseen totuuteen, jota ”lapseni” ei enää kauempaa suostunut sivuuttamaan.

Ikinä en olisi osannut kuvitella, että joku virallinen taho enää vuosikymmenien jälkeen tulisi pyytämään itselleen synninpäästöä. Salatuinkaan todellisuus nähtävästi harvoin pysyttelee lopullisesti piilossa.

Nyt se ilmestyy unoituksen suosta aivan odottamatta monienkin omaatuntoa häiriköimään.

Lapset eli huostaan otetut tämän häiriköinnin kohteena jonon etupäästä kai löytynevät. Havahtuvat taas pahan muistiin vieläpä vuosikymmenienkin jälkeen. Mutta tämä pitkäikäinen toivottavasti saapui vaatimaan kaikkia osapuolia katumiseen, yhteiseen sovittamiseen – anteeksiantamiseen. Hyvä ja paha asustelevat usein aivan lähekkäin. Niin kukaties myös syyllisyys ja anteeksianto.

Puhun edelleenkin tässä kirjasessa vain omasta puolestani ja oman kokemiseni kautta etsin ainoastaan henkilökohtaista suhdetta ja mahdollisuuksiani olla armollinen itselleni ja muillekin.

”Uskallan toivottaa myös Sinut tervetulleeksi kokemaan ’Omaa Lastasi’ henkilökohtaisten kokemustesi kera tähän armahdettujen pölkkypäitten seuraan.”

Kirjoitan tätä kaukaista kokemusta nyt jo yli seitsenkymmenvuotiaana, viimeiset viisikymmentä olen aloitellut, mutta aina joutunut toteamaan unohtaneeni aivan liikaa. Nyt on kuitenkin muodostumassa elämäni ensimmäinen aiheeseen liittyvä kirja. Jospa jo vihdoinkin sisäinen muistipankkini ja erityisesti tunnemaailmani tämän aiheen käsittelemisen sallisivat.

1. LUKU

Kun ihminen ei enää ole lapsi eikä vielä aikuinen niin mikä hän on. Tuskin vielä mikään jonka tulevaisuutta voisi varmuudella ennustaa. Kuitenkin miltei poikkeuksetta vanhemmilla on jonkinlainen näkemys lapsen tavoitteista jopa suunnitelmia sen toteutumiseen. Mutta olipa nuori tyttö tai poika niin harvoin on vielä tietoinen omista valinnoistaan. Haaveilee kukaties itsenäisestä tulevaisuudesta peläten samalla aikuisuuden mukanaan tuomia muutoksia. Kokee epämääräistä liikettä lapsuuden ja täysikasvuisuuden välimaastossa. Läpikäy teini-ikäisen unelmia ja pelkoja. Mutta tuntematon tulevaisuus sittenkin vastustamattomasti houkuttelee puoleensa.

Toisinaan odotusta tuntuu riittävän loputtomiin. Siirtymävaihe on pojille jopa monimutkaisempaa kuin vastakkaiselle sukupuolelle. Tytöt vaan yksinkertaisesti kypsyvät luontevammin.

Kaksitoistavuotias poika on tuskin vielä murrosikänsä alussa vaikka finnejä jo ilmestyy nenäpieliin ja joitakin yksinäisiä karvan haivenia nenän alapuolelle. Monenmoisiet ilmiöt huolestuttavat kasvavan nuorukaisen mieltä. Vieläpä hävettävä äänenmurroskin etsii pysyvämpää aaltopituuttaan. Jalkahiki haisee pistävältä.

Tosin tämän kertomuksen keskeinen hahmo oli yllättäen saanut elämänsä paljon muutakin ajateltavaa.

Itselleen täysin tuntemattomassa ympäristössä tukka kaljuksi ajeltuna tuijottaessaan pölkyn päähän iskettyä kirvestä hän ei kyennyt ymmärtämään syytä siinä olemiselleen. Tietoisuus tulevaisuudestaan oli yhtä epäselvää kuin lukemattomien häntä ympäröivien pölkynpäiden paljous. Kaikki suunnitelmat hänen kohdallaan päättyivät jo vuosi sitten tapahtuneen äitinsä äkillisen kuoleman seurauksena kadoten kylmän hautakuopan uumeniin. Hän ei sittemmin ollut oikeastaan yhtään mitään.

Ei lapsi josta huolehditaan jota koulutetaan ja rakastetaan, jolle suunnitellaan tulevaisuutta.

Jota ei tosin kukaan toinenkaan lähes vuosi sitten olisi ymmärtänyt sijoittaa tänne pölkkyyläjän keskelle. Kasvatustiloihin, miltei täysin yhteiskunnasta eristettyyn paikkaan. Suomalaiselle ”pirunsaarelle”. Käsitämättömän sairaaseen yhteisöön ankarine rangaistusmenetelmineen ilman oikeudenkäyntiä tai puolustusasianajajaa. Paikkaan jossa saarelle kuljetetun kaikki entiset ja tulevat rikkomukset tuli rangaista. Syyt ja syyllisyyttä oli aivan kuin pakko löytyä. Syylliset löytyivät aina.

Pikkupojat osoittautuivat pahimmiksi rikollisiksi. Moni katsastaja pieksi näitä huonotapaisia hunsvotteja koko virkanimikkeensä edellyttämällä antaumuksella. Mitä

pienempi peppu sitä suurempi nautinto kurittajalle ”Vieläkö itkettää.”

Toisinaan ruuskijan valtasi suunnaton sääli ja rakkaus uhriaan kohtaan.
Sairasta.

Sinä määräpäivänä moottorivene tuli noutamaan minut Auransillan kupeelta kello kahdeksan.

Taaempana kohosi Turun Tuomiokirkon majesteetillinen kellotorni korottaen ristiin päätyvän huippunsa korkealle ylitse joenvartta reunustavien ikivanhojen saarni- ja vaahterapuiden. Saavuin paikalle sovittuun aikaan yksin ilman saattajaa.

Mies kysyi nimeäni ja esitteli sitten itsensä Kulhon Poikakodin puutarhuriksi. Enempiä kyselemättä hän kopeloi taskujani ja takavarikoi sieltä löytyneen vajaan pikkuaskin Bostonia ja muutaman kolikon todeten samalla lyhyesti: ”Meillä ei saa poltella tupakkaa, ei myöskään voi tehdä mitään ostoksia.”

Mukana seurannut apupoika ei sanonut koko aikana sanaakaan. Piteli vain venettä paikallaan kivilaiturilta käsin kunnes viimein sai komennon irtautua. Lyhyt tukka paljasti hänet laitosasukiksi. Kaljuksi ajeleminen oli rangaistus ja häpeä kuten pikku-poikien polvihousutkin. Elettiin kevättä 1956.

Risto- nimistä poikaa saatteli kaksi siviiliä jotka esittelivät itsensä ja saatettavansa. Miehet vaikuttivat poliiseilta ja sitä myös olivat. Poika oli ehkä ikäiseni, tosin hyvin kalpea ja pelokas. Itkenyt.

Saattajat luovuttivat pojalta takavarikoidun omaisuuden puutarhurille. Moottoriveneen kone kävi hiljaisin kierroksin. Poliisit häipyivät vähin äänin. Ymmärsin että tupakat ja vähäiset rahat olisi pitänyt kätkeä ja saada kuljetetuksi perille laitokseen. Kelloni sain pitää ranteessa vaikka pääni ajeltiinkin kaljuksi heti alkajaisiksi. Muutenkin arvoni oli olematon mikä alkoi selvitä tulevina päivinä, kuukausina ja vuosina. Kukaan ei jäänyt vilkuttamaan laiturista irtautuvan paatin perään.

Ei edes muutama klapeiksi pilkottu puu aluspölkyn ympärillä auttanut nuorukaista käsittämään miksi istui puupölkyn nokalla tässä raunioituneen rakennuksen kiviseinäisessä tilassa. Puutarhuri vain kehotti ennen poistumistaan pilkkomaan polttopuita vartoillessa.

Poika sai vaivoin irrotettua tiukkaan isketyn kirveen aluspölkystään. Asetti sitten halkaistavan puun tasapainoilemaan pölkyn kuppimaiseen syvennykseen. Kirves painoi liikaa yhdellä kädellä pideltäväksi. Puolikumara asento jalat harallaan ja kaksinkäsin suunnattu isku tuskin hipaisi halkaistavaa puuta.

Kirves kimposi ilkeästi sivulle ja pölkystä irtosi vain mitätön lastu. - Juuri kaljuksi ajellun tukan irtokarvat kutittivat niskaa.

Onnistuin tekemään klapeja parista pölkystä. Kumma miten lapsena voi helposti siirtyä roolista toiseen. Olin hetkessä ”puunhakkaaja” enkä suinkaan kasvatuslaitokseen

vastaraahattu kaljuksi ajeltu vanki. Armelias väline tuo lapselle ominainen muuntautumiskyky. Olla paikalla mutta ei kuitenkaan läsnä. Mekanismi kytkeytyy monesti päälle arvaamattomissa ja sietämättömissä elämäntilanteissa vieläkin. Pakomatka toisessa ulottuvaisuudessa voi jatkua pitkään aina kauas aikuisuuteen asti sillä siirtymien todellisuudesta mielikuvitusmaailmaan muuttuu helposti tavaksi, automaatioksi.

”Muistinmenetys” voi olla seuraus pitkään jatkuneista traumaattisista tilanteista. Muistin palaaminen voi viedä vuosikausia jos milloinkaan haluaa vaihtua todenmukaiseksi. Mutta tämä armelias muistamattomuus voi myös ajanmittaan muodostua sisäiseksi helvetiksi. Valheenomainen, puutteellinen käsikirjoitus alkaa vaatimaan uskottavaa sisältöä. Elämä saattaa edellyttää aitoa kokemista, ei pelkkää haaveilua tai unta.

Matka roolimaailmasta takaisin todellisuuteen on joskus pitkä ja tuskainen jos lainkaan mahdollinen.

Juuri meneillään olevan halonhakkajaahaaveiluni keskeytti kuitenkin muuan mies.

Pienenhkö, tuskin omaan pituuteeni yltävä tiukkailmeinen tyyppi. Luokittelin hänet heti ”tyypiksi” koska tämä yritti näyttää omaa kokoansa isommalta ja korosti sanojensa merkitystä keikkuen vuoroin kantapäitten, vuoroin varpaittensa varassa. Ensivaikutelman sain myöhemmin tuntea nahoissani hyvinkin ikävällä tavalla. Nyt hän kuitenkin totesi kuivasti:

”Lähtetäänpä sitten johtaja Neuvolan puhutteluun”.

Tämän d -kirjainta karttavan miehen läheisyydessä tunsin oloni aina jatkossakin todella epävarmaksi eikä syynä suinkaan ollut pelkästään vieraalta kuulostava puhe-tapa.

Paikan johtaja oli lihava. Tasaisen paksu vatsa oli tosin kookas mutta missään ei roikkunut löysää läskiä vaikka takapuoli oli massiivisen leveä kuin Pekka Puupään Justiinalla. Hän oli Keski-ikäinen, harmaasta tukasta pääläella kaljuuntuva turpeakasvoinen, kultaisia silmälasinsankoja kantava mies. Punakoissa kasvoissa ei milloinkaan näkynyt parran sänkeä tai sen haiventakaan. Parta ei todennäköisesti kasvanut. Miehen iso koko ei heti paljastanut naismaisia eleitä ja sipsuttelevaa kävelytyyliä. Kesäisin hän käytti täysvalkoista hellepukua valkoisine hattuihinsa. Jostakin tuli mieleen amerikkalainen huijarisaarnaaja.

Kuitenkin juuri nyt hänen olemuksensa ja rauhallisen käytöksensä vuoksi olo tuntui turvallisemmalta kuin puhutteluun noutaneen miehen seurassa hetkeä aikaisemmin.

”Sinä siis olet Reima ja tänne tulemisessä syy lieenee kouluvalvojan sekä lastensuojeluviranomaisten taholta sinulle selvitetty. On katsottu parhaaksi sijoittaa sinut tänne koulukotiin koska lain edellyttämässä oppivelvollisuuksien täytäntöön panossa on kohdallasi ilmennyt monista toimenpiteistä ja yrityksistä huolimatta ylitsepääsemättömiä vaikeuksia, mutta täällä me suoritamme oppivelvollisuuden päätökseen. Olen

opettajasi ja edellytän yhteistyötä niin opiskelussa kuin muissakin koulukotimme työvelvollisuuksissa. Muihin työtehtäviin kuuluu lähinnä maa- ja kotitaloustyöt ja kesäaikaan puutarhatuotteiden viljely niin omaan käyttöömme kuin myyntiin. Kaikki kotitaloustyöt, karjanhoitotehtävät, puu- ja metallityöt tehdään oppilaitten toimesta. Koulukotimme päämääränä on omavaraisuus ja siihen oppiminen varsinkin koulutuksen ja työntekoon totuttautumisen avulla. Täältä aikoinaan kotiutuminen edellyttää yhteiskunnassa toimeen tulemisen valmiutta. Joillekin vapaus saattaa käytännössä toteutua vasta asepalvelukseen astumisen kautta. Miesten kouluun sitten aikoinaan on mahdollista hakeutua vapaaehtoisena. Saat huomispäivän aikana tutustua talomme tapoihin joihin sinua lähemmin ohjaa katsastaja ja työnjohtaja Kauno Väinölä. Tervetuloa!”

Pikkutyypin kohosi varpailleen kun tittelinsä ja nimensä mainittiin. Tervetuliaispuheiden aika oli ohi.

”Talo” siis sijaitsi Kulhon saarella, erillään kaikesta siviiliasumisesta. Talo muodostui piha-aukiota ympäröivistä neljästä rakennuksesta. Selvästi oli aistittavissa entisen kartanon tunnusomaiset piirteet sisäpihoineen. Osittain jo raunioituneen navetta-rakennuksen luonnonkiviset paksut seinät vaikuttivat olevan vieläkin aikaisempaa perua. Rakennuksen puinen yläosa, katto ja tallinsilta näyttivät uusituilta.

Tämä entinen karjasuoja johon jo ehdin tutustua oli tallinvinttiä lukuun ottamatta miltei kokonaan puuosiltaan riisuttu vailla ikkunapokia tai ovia. Vain avoimina ammottavat aukot korostivat ikivanhaa rakennusta joka nyt palveli ison talon tilavana puuliiterinä.

Työnjohtaja Kauno ”Kapo” Väinölä johdatteli uuden suojattinsa päärakennuksen edessä seisoskelemaan ruokajonoon. Jonosta ojentui käsi joka kiskaisi minut eteensä seisomaan. Kukaan ei protestoinut vaikka etuiliin monia.

”Mä olen Rantsu, toiksä tupakkaa”, kuiskasi lyhyenlöntä roteva tyyppi selkäni takaa.

”Ei tullut jemmauksi ja se äijä vei multa kaikki tupakat ja rahat”, vastasin suupieles-täni.

”Ei voi mitään tulet sitte mun viereeni istumaan”.

Istuin Rantsun osoittamaan paikkaan äärimmäiseksi ikkunan edustalle. Hän oli yksi pöydän vanhimmista josta tietämättäni oli tullut suojelijani. Hänen ansiostaan ehdin useimmiten syömään riittävästi.

Kiirettä tuli pitää sillä töistä vapaita lyhyitä hetkiä oli päästävä viettämään mahdollisimman nopeasti. Aikaa syömiseen ei tahtonut riittää niille jotka saivat viimeisinä ammentaa ruokaa lautaselleen. Kun pöydän vahvin ja vanhin oli syönyt kyllikseen piti myös kaikkien muiden lopettaa aterioiminen jotta päästiin nopeasti poistumaan.

Ruokalaan saavuttiin ja sieltä myös lähdettiin aina yhdessä. Monet muutkin tavat

toistivat armeijan käytäntöjä. Nuoremmat tuskin ehtivät hotkia perunansa kuorineen. Päivittäinen maitoannos tai vainappi oli todennäköisesti jo vaihdettu työapuun. Oja-urakoita ei jaettu iän tai voimien perusteella vaan jokaiselle lankesi sama metrimäärä päivän mittaan kaivettavaksi. Työpäivä oli kahdeksantuntinen jos selviytyi urakasta.

Syömään oli ajoissa päästävä. Isompien apuun oli turvattava. Vaihtokauppa kukoisti. Näkkileipää pyrittiin jemmaamaan puseron sisälle jos vain suinkin jäi mistä ottaa. Sitä nakerreltiin öisin joka ikisessä sängyssä kunnes väsymys yllätti. Yksikään murunen ei mennyt kasvuikäiseltä hukkaan. Piereskelemisessä kilpailtiin. Kuivumistaan odottavien hikisten vaatteiden, jalkarättien ja kusipaljun haju kuitenkin ylsi yli kaiken. Edes katsastajat eivät jääneet viivyttämään kun aamuisella herätysvuoroillaan ovia availivat. Hajusulku oli tehokas peittämään sätkän polttamisesta jääneet käryt.

Ovet lukittiin yhdeksän aikoihin ja käytiin aukoilemassa pian aamukuuden jälkeen. Ehdotonta hiljaisuutta edellytettiin, samoin tupakkakieltoa. Silti yö tarkastuksia esiintyi harvaksen. Joku turhautunut päivystäjä toki saattoi ajankulukseen tehdä tupa- ja tupakkaratsian jonka seurauksena seisokeltiin ainakin puolisen tuntia ulkosalla tuuletumassa. Yöpukeissaan kesät talvet. Jokaisessa kämpässä kuitenkin polteltiin joka ikisenä yönä. Harvemmin jouduttiin pihalle valvomaan. Ei varsinkaan arkipäivän vastaisina öinä sillä täytyihän talon päivittäiset työurakat saada tehokkaasti suoritettua.

Ennen ovien lukitsemista jo sänkyihin asettautuneena joku lausui ääneen: ”levolle laske Luojani. . .”, jonka jälkeen katsastaja hätäisesti toivotti hyvät yöt kiirehtien jo lukitsemaan seuraavaa asuinkämpää.

Avaimen olisi aivan hyvin voinut jättää huoneen sisäpuolelle ja olisimme mieluusti hoitaneet ovien lukitsemisen itse koska oikeastaan vain yöt olivat ainutta todellista vapaa-aikaamme.

Tuskin monikaan ikäiseni odotti iltarukoustaan hartaammin.

Armahdetut pölkkipäät

Reima Luotonen

Syvältä sydäimestä nouseva elämäntarina ajasta ja olemassaolon taistelusta sodan jälkeisessä Suomessa. Useimmille kasvatuslaitos oli tuolloin pelkkä peloite, mutta Reima Luotoselle se oli karua tosielämää ja jatkuvaa ponnistelua oman ihmisarvon perässä.

”Huomaan, että päiväkirjan pitämisestä olisi ollut paljon hyötyä, mutta miten ja missä olisin silloisissa olosuhteissa voinut tallettaa muistiinpanojani.

Miksi näin oli, se selviää tekstissäni.

Jo vuosikymmeniä myöhässä aikataulusta tuskin kykenen tuomaan asioita esille läheskään juuri sen aikaisen ymmärrykseni tasolta. Niinpä joudun turvautumaan, näkemään ja kertomaan tapahtumia sekä aikuisen kuin lapsenkin mielikuviin luottaen. Kuitenkin parhaan kykyni mukaan pyrin pysyttelemään eri aikakausille luonteenomaisissa asenteissa ja myös tunkeutumaan toiseikkoihin kaikissa kertomuksessa esiintyvien asiatietojen suhteen.”

Kovin viihteellistä ei tämänkaltainen aihepiiri oletettavasti ole, ehkä kuitenkin kiehtova erään ihmisen elo. Tai vielä mieluummin koskettava, tosi ja hyvä muistutus siitä, mitä on kaikkea tarvittu ja koettu, kärsittykin nyky-yhteiskuntaa rakennettaessa. Ja lähes uskomattomia ovat ne henkilöhahmot, joita kirjoittaja pystyy kuvailemaan tarkasti kymmenien vuosien takaa.

Näin hän itse lopuksi sanoo:

”Mutta eräänlainen seikkailu tai satukin tämä on voinut olla.
Tarina, joka odottaa kenties onnellista. . . .niin ainakin loppuaan.”

